

מפגש מס' 37

דף מקורות

שמואל ב', י"ג-י"ז

נושא השיעור: מרד אבשלום

1. רש"י שמואל ב' י"ב, ו:

ישלם ארבעתים - כך אירע לו, שלקה בארבעה בנינים: הילד ואמנון תמר ואבשלום.

2. רד"ק שמ"ב י"ג, טו:

וזה המעשה (אמנון ותמר) היה עונש דוד על מעשה בת שבע ואוריה, שבעונש ההוא נעשית בביתו זימה הבאה לידי חרב, לקיים מה שאמר לו הנביא "לא תסור חרב מביתך", וכן בדבר אבשלום זימה וחרב, הכול מידה כנגד מידה

3. לפניכם רשימה של תכונות שמאפיינות מנהיגים. סמנו את התכונות המאפיינות את אבשלום לדעתכם:

- החלטיות
- קור רוח
- אומץ
- ענווה
- בטחון עצמי
- כושר שכנוע
- יציבות
- אי אנוכיות
- כריזמה
- בשורה
- אופטימיות
- יכולת התמודדות עם כשלון
- אמפתיה

4. מלבי"ם שמ"ב י"ד, כה-כז:

הנה אבשלום היה בן הבכור אחרי מות אמנון, וכן מצד יפיו ומעלותיו חשב כי לו יאתה המלוכה... וכאבשלום לא היה איש יפה, וראה את עצמו הגון למלכות מצד שלמות יופיו הנודע להלל בכל ישראל, ולא היה בו שום מום... וגם נולדו לו שלשה בנינים. וכולם מתו בעת ההיא, כמ"ש (לקמן י"ח, יח) שלכן הציב לו מצבה בחייו ושיקרא שמו כי אין לו בן, ומצד זה התאוה למלכות שיקרא שמו לזכר עד.

5. אברבנאל שמ"ב ט"ו:

...שאבשלום ראה את אביו זקן וחלש שהיה כבר קרוב לשבעים שנה ולא יוכל לשפוט את ישראל, ואבשלום היה קרוב מארבעים שנה במובחר מהשנים, וכאמרם ז"ל (פרקי אבות פ"ה מש' כ"א) בן ארבעים לבינה, ומפני זה היה אבשלום ראוי והגון להנהיג את ישראל ולשפוט את העם... ואמנם כוונת ישראל כלו בדבר הזה לא היתה להרוג את דוד ולא להסירו מהמלוכה, כי אם להמליך את אבשלום בחייו ושלא ימלוך בן אחר תחתיו, ואולי שנתגלה אצלם כבר ענין בת שבע והריגת אוריה החתי וירע הדבר בעיניהם ששלמה בן בת שבע ימלוך אחרי דוד, בהיותו נולד בחטא אצלם ולדעתם, ורצו שימלוך אבשלום ולא בן אחר להיותו הגדול מאחיו ולהיותו יפה תואר ויפה מראה ומינו נאה לאדנות והיותו שלם השנים בן ארבעים שנה, והיה שלמה אז בן תשעה שנים ולזה היה קטן בעיניהם בזוי הוא מאד ולא היה הגון למלכות מצד אמו... וחשבו שלא יפשעו בזה נגד דוד ולא ימרדו בו אחרי היותם ממליכים הגדול מבניו מעכשיו ולאחר מיתתו, זו היתה בלי ספק כוונת העם בראשונה כאשר התעורר אבשלום למלוך...

6. אברבנאל שמ"ב ט"ו:

והיו דברי דוד לכהנים ששיבו את ארון האלקים לירושלם, לפי שלא היה ראוי שילך הארון אחריו אבל הוא ישוב לראותו אם ירצה השם ולא ילך הארון אנה ואנה, ואם השם לא ירצה בהחזרתו מבואר הוא שהארון לא יועיל בדבר... והכהנים האלה הביאוהו עמהם בחשבם שזכותו יגן על המלך דוד, והוא צוה ששיבוהו ירושלם לפי שחשש לכבודו של ארון, וגם ירא אלקים פן יענישהו עליו כמו שעשה בימי עלי שהביאו את ארון ברית ה' למלחמה בלי מצותו ונענשו עליו...